

Monika Coghen i Małgorzata Łuczyńska-Hołodys **Wstęp. Poza definicją.**
Romantyzm brytyjski wtedy i dziś

Bate J., *Romantic Ecology. Wordsworth and the Environmental Tradition*, Routledge, London - New York 1991.

Bate J., *The Song of the Earth*, Harvard University Press, Cambridge, MA 2000.

Blake W., Prolog do poematu Milton, tłum. J. Pietrkiewicz, [w:] *Poeci języka angielskiego*, red. H. Krzeczkowski, J.S. Sito, J. Żuławski, t. 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971.

Bone D., *The Question of a European Romanticism*, [w:] *Questioning Romanticism*, red. J. Beer, The John Hopkins University Press, Baltimore-London 1995.

Burwick F., *A History of Romantic Literature*, Wiley Blackwell, Oxford 2019.

<https://doi.org/10.1002/9781119044420>

Butler M., *Romantics, Rebels and Reactionaries*, Oxford University Press, New York 1982.

Chandler J., Introduction, [w:] *English Romantic Literature*, red. J. Chandler, Cambridge University Press, Cambridge 2009. <https://doi.org/10.1017/CHOL9780521790079.002>

Christie W., Francis Jeffrey in Recent Whig Interpretations of Romantic Literary History, "English Literary History" 2009, t. 76.3. <https://doi.org/10.1353/elh.0.0058>

Coleridge S.T., Pieśń o starym żeglarzu, "Chimera" 1901, t. 1.

The English Romantic Poets. A Review of Research, red. E. Bernbaum et al., The Modern Language Association of America, New York 1956.

Frye N., *Fearful Symmetry*, Princeton University Press, Princeton 1947.

<https://doi.org/10.1515/9781400847471>

Gilpin G.H., William Blake and the World's Body of Science, "Studies in Romanticism" 2004, t. 43.1: Romanticism and the Sciences of Life. <https://doi.org/10.2307/25601658>

Goddard J.C., *Mental Forms Creating. William Blake Anticipates Freud, Jung and Rank*, University Press of America, Lanham - New York - London 1985.

Hamilton P., Introduction, [w:] *The Oxford Handbook of European Romanticism*, red. P. Hamilton, Oxford University Press, Oxford 2016. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199696383.001.0001>

Holmes R., *Wiek cudów. Jak odkrywano piękno i grozę nauki*, tłum. E. Morycińska-Dzius, Prószyński Media, Warszawa 2010.

Janion M., Żmigrodzka M., *Romantyzm i egzystencja, słowo/obraz terytoria*, Gdańsk 2004.

[Jeffrey F.], recenzja Thalaba, the Destroyer, "The Edinburgh Review" 1802, t. 1.

Keats J., *Lamia*, tłum. Z. Kierszys, [w:] idem, *Poezje wybrane*, red. J. Żuławski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1962.

Kroeber K., *Ecological Literary Criticism. Romantic Imagining and the Biology of Mind*, Columbia University Press, New York 1994. <https://doi.org/10.7312/kroe90940>

Literature of the Romantic Period, red. M. O'Neill, Clarendon Press, Oxford 1998.

McGann J.J., *The Romantic Ideology. A Critical Investigation*, Chicago University Press, Chicago 1983.

McKusick J.C., *Green Writing. Romanticism and Ecology*, St Martin's, New York 2000.

<https://doi.org/10.1057/9780312299514>

The New Oxford Book of Romantic Period Verse, red. J.J. McGann, Oxford University Press, Oxford 1993.

Perry S., *Romanticism. The Brief History of a Concept*, [w:] *A Companion to Romanticism*, red. D. Wu, Blackwell, Oxford 1998.

Romanticism. An Oxford Guide, red. N. Roe, Oxford University Press, Oxford 2005.

"Romantic" and Its Cognates. The European History of a Word, red. H. Eichner, University of Toronto Press, Toronto 1972.

Samuel Johnson's Dictionary, <https://johnsonsdictionaryonline.com/views/search.php>, dostęp: 25 X 2021 r.

Schlegel F., *Fragmety z "Athenäum"*, tłum. K. Krzemieniowa, [w:] *Manifesty romantyzmu*, red. A. Kowalczykowa, wyd. 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

Taine H., *Histoire de la littérature anglaise*, t. 3, Librairie de L. Hachette, Paris 1863.

Wellek R., *Pojęcie romantyzmu w historii literatury*, [w:] *idem, Pojęcia i problemy nauki o literaturze, wybór i przedm.* H. Markiewicz, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1979.

Wordsworth W., *Pięknym za nadobne*, tłum. S. Kryński, [w:] *Angielscy "Poeci Jezior"*, oprac. S. Kryński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1963.

Wordsworth W., *The Tables Turned*, [w:] *Romanticism. An Anthology*, red. D. Wu, Blackwell, Oxford 1994.

Eliza Borkowska ***Preludium, czyli pół wieku samotności Williama Wordswortha***

Abrams M.H., *The Correspondent Breeze. A Romantic Metaphor*, [w:] *English Romantic Poets. Modern Essays in Criticism*, red. M.H. Abrams, Oxford University Press, New York 1960.

Abrams M.H., *Wiatr - odpowiednik stanów duchowych. O pewnej romantycznej metaforze*, tłum. Z. Łapiński, "Pamiętnik Literacki" 1971, nr 62.4.

Angielscy "Poeci Jezior", oprac. S. Kryński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1963.

Borkowska E., *The Presence of God in the Works of William Wordsworth*, Routledge, New York 2020.
<https://doi.org/10.4324/9781003100614>

Buchan A.M., *The Influence of Wordsworth on Coleridge (1795-1800)*, "University of Toronto Quarterly" 1963, nr 32.4. <https://doi.org/10.3138/utq.32.4.346>

Coleridge S.T., *Biographia literaria; Or Biographical Sketches of My Literary Life and Opinions*, red. H.J. Jackson, Oxford University Press, Oxford 2008.

Coleridge S.T., *Poems on Various Subjects*, London 1796.

Coleridge S.T., *Specimens of the Table Talk of Samuel Taylor Coleridge*, red. H.N. Coleridge, London 1836.

Czernik J., *Przekład i komparatystyka: polskie tłumaczenia "I Wandered Lonely as a Cloud" Williama Wordswortha*, [w:] *Loci (non) communes. Prace ofiarowane Profesor Marii Korytowskiej*, red. O. Płaszczewska, M. Siwiec, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017.

Duff D., *Wordsworth's "Prospectus". The Genre*, "The Wordsworth Circle" 2014, nr 45.2.
<https://doi.org/10.1086/TWC24045900>

Duff D., Porée M., Procházka M., *Wordsworth and France, "Litteraria Pragensia: Studies in Literature and Culture"* 2017, nr 27.54.

Gill S., *Wordsworth and the Victorians*, Oxford University Press, Oxford 1998.
<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198119654.001.0001>

Hazlitt W., *The Round Table. A Collection of Essays on Literature, Men and Manners*, Bell & Daldy, Edinburgh 1817.

Janion M., *Prace wybrane*, red. M. Czermińska, t. 1: *Gorączka romantyczna*, Universitas, Kraków 2001.

Johnston K., *Wordsworth and "The Recluse"*, Yale University Press, New Haven 1984.

Kasprowicz J., *Poeci angielscy (wybór poezji)*, Księgarnia H. Altenberga, Lwów 1907.

Keats J., *The Letters of John Keats*, red. H.B. Forman, Adamant Media Corporation, Boston 2005.
<https://doi.org/10.4159/9780674039391>

Markowski M.P., *Medium doskonałe*, "Tygodnik Powszechny" 2013, nr 12.

Poeci języka angielskiego, red. H. Krzeczowski, J.S. Sito, J. Żuławski, t. 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971.

Roe N., *Wordsworth and Coleridge. The Radical Years*, Oxford University Press, Oxford - New York 1988.

Wordsworth J., *Introduction*, [w:] W. Wordsworth, *The Pedlar, Tintern Abbey, The Two-Part Prelude*, red. J. Wordsworth, Cambridge University Press, Cambridge 1985.

Wordsworth J., *Introduction*, [w:] W. Wordsworth, *The Prelude. The Four Texts (1798, 1799, 1805, 1850)*, red. J. Wordsworth, Penguin, London 1995.

Wordsworth W., *Autobiographical Memoranda*, [w:] C. Wordsworth, *Memoirs of William Wordsworth*, red. H. Reed, t. 1, Boston 1851. <https://doi.org/10.1093/oseo/instance.00089301>

Wordsworth W., *The Early Letters of William and Dorothy Wordsworth (1787-1805)*, red. E. de Selincourt, Oxford University Press, Oxford 1935.

Wordsworth W., *The Pedlar, Tintern Abbey, The Two-Part Prelude*, red. J. Wordsworth, Cambridge University Press, Cambridge 1985.

Wordsworth W., *The Poetical Works of William Wordsworth*, red. T. Hutchinson, Oxford University Press, London-Oxford 1916.

Wordsworth W., *The Prelude: 1799, 1805, 1850. Authoritative Texts, Context and Reception, Recent Critical Essays*, red. J. Wordsworth, M.H. Abrams, S. Gill, Norton, New York 1979.

Wordsworth W., *The Prelude. The Four Texts (1798, 1799, 1805, 1850)*, red. J. Wordsworth, Penguin, London 1995.

Wordsworth W., *The Prelude. A Parallel Text*, red. J.C. Maxwell, Penguin, Harmondsworth - New York 1984.

Wordsworth W., *The Prose Works of William Wordsworth*, red. A.B. Grosart, London 1876.

Wordsworth W., *Przedmowa do drugiego wydania niektórych poniżej zamieszczonych Wierszy, które zostały opublikowane wraz z dodatkowym tomem i noszą wspólny tytuł "Ballad lirycznych"*, tłum. K. Tarnowska, [w:] *Manifesty romantyzmu*, red. A. Kowalczykowa, wyd. 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

Wordsworth W., *The Recluse (Part First. Book First - Home at Grasmere)*, London 1888.

Przemysław Uściński **Swobodne wędrówki romantyków angielskich.** **Wordsworth i Coleridge**

Abrams M.H., *Zwierciadło i lampa. Romantyczna teoria poezji a tradycja krytycznoliteracka*, tłum. M.B. Fedewicz, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2003.

Bate J., *The Song of the Earth*, Picador, Oxford 2000.

Bielik-Robson A., *Syndrom romantyczny. Stanisław Brzozowski i rewizja romantyzmu*, "Słupskie Prace Filologiczne" 2007, nr 5.

Bloom H., *Internalizacja romansu poszukiwań w angielskiej poezji romantycznej*, tłum. M.B. Fedewicz, "Pamiętnik Literacki" 1978, nr 63.9.

Buzard J., *The Beaten Track. European Tourism, Literature, and the Ways to "Culture" 1800-1918*, Clarendon Press, Oxford 1993. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198122760.001.0001>

Coleridge S.T., *Biographia literaria*, tłum. B. Działożyński, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.

Coleridge S.T., *The Golden Book of Coleridge*, red. S.A. Brooke, London, Dent 1945.

Coleridge S.T., *Harfa eolska*, tłum. Z. Kubiak, [w:] *Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego*, red. Z. Kubiak, Oficyna Literacka, Kraków 1993.

Coleridge S.T., *Moje więzienie, altana lipowa*, tłum. Z. Kubiak, [w:] *Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego*, red. Z. Kubiak, Oficyna Literacka, Kraków 1993.

Działożyński B., *Wprowadzenie do lektury "Biographia literaria" Coleridge'a*, [w:] S.T. Coleridge, *Biographia literaria*, tłum. B. Działożyński, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.

Easthope A., *Wordsworth Now and Then. Romanticism and Contemporary Culture*, Open University Press, Buckingham-Philadelphia 1993.

Eliot T.S., "Hamlet", [w:] idem, *Selected Essays*, Faber and Faber, London 1999.

Gadamer H.G., *Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej*, tłum. B. Baran, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.

Hartman G., *Wordsworth's Poetry 1787-1814*, Yale University Press, New Haven - London 1971.

Heidegger M., *Budować, mieszkać, myśleć*, tłum. K. Michalski, "Teksty: teoria literatury, krytyka, interpretacja" 1974, nr 6.18.

Jarvis R., *Romantic Writing and Pedestrian Travel*, Macmillan Press, Hampshire 1997.

<https://doi.org/10.1057/9780230371361>

Kryński S., *Wstęp*, [w:] *Angielscy "Poeci Jezior"*, oprac. S. Kryński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1963.

Kubiak Z., *Wstęp*, [w:] *Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego*, red. Z. Kubiak, Oficyna Literacka, Kraków 1993.

McGann J.J., *The Romantic Ideology. A Critical Investigation*, The University of Chicago Press, Chicago-London 1985.

Morawski S., *O podstawowych zagadnieniach estetyki angielskiej XVIII wieku*, [w:] *Studia z historii myśli estetycznej XVIII i XIX wieku*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1961.

Nietzsche F., *Ecce homo. Jak się staje - kim się jest*, tłum. L. Staff, red. J. Wroński, T. Słowiński, Nietzsche Seminarium, Łódź-Wrocław 2009.

Nixon R., *Slow Violence and the Environmentalism of the Poor*, Harvard University Press, Cambridge, MA 2011. <https://doi.org/10.4159/harvard.9780674061194>

Pantuchowicz A., Rachwał T., "Jak dobrze nam...", czyli o młodości na polskich drózkach, [w:] *Góry i wędrowanie. Prace ofiarowane Profesorowi Tomaszowi Stępniewi*, red. J. Pacuła, Wydawnictwo Naukowe Akademii Techniczno-Humanistycznej, Bielsko-Biała 2014.

Potkay A., *The Story of Joy. From the Bible to Late Romanticism*, Cambridge University Press, Cambridge 2007.

Rachwał T., "Free as a bird". *Wordsworth's Railways*, [w:] *(Aesth)etics of Interpretation. Essays in Cultural Practice*, red. W. Kalaga, T. Rachwał, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2000.

Sławek T., *Kraina Jezior. William Wordsworth i romantyczna hermeneutyka "miejsca"*, [w:] *Znajomym gościńcem. Prace ofiarowane Profesorowi Ireneuszowi Opackiemu*, red. D. Pawelec, A. Nawarecki, T. Sławek, Uniwersytet Śląski, Katowice 1993.

Trott N., *Wordsworth: the Shape of the Poetic Career*, [w:] *The Cambridge Companion to Wordsworth*, red. S. Gill, Cambridge University Press, Cambridge 2006.

Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego, oprac. Z. Kubiak, Oficyna Literacka, Kraków 1993.

Wallace A.D., *Walking, Literature, and English Culture. The Origins and Uses of the Peripatetic in the Nineteenth Century*, Clarendon Press, Oxford 1993.

Wordsworth W., *The Brothers. A Pastoral Poem*, [w:] *William Wordsworth. The Oxford Authors*, red. S. Gill, Oxford University Press, Oxford 1987.

Wordsworth W., *Jest nas siedmioro głów*, tłum. J. Kasprówicz, [w:] *Poeci angielscy. Wybór poezji*, H. Altenberg, Lwów 1907.

- Wordsworth W., Michał. Poemat pasterski, tłum. Z. Kubiak, [w:] Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego, red. Z. Kubiak, Oficyna Literacka, Kraków 1993.
- Wordsworth W., The Prelude. A Parallel Text, red. J.C. Maxwell, Penguin, London 1971.
- Wordsworth W., Preludium, Księga I, tłum. Z. Kubiak, [w:] Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego, oprac. Z. Kubiak, Oficyna Literacka, Kraków 1993.
- Wordsworth W., Selected Poetry and Prose, red. P. Hobsbaum, Routledge, London - New York 1989.
- Wordsworth W., Spacery po Cambridge w zimowe wieczory (Preludium, Księga VI), tłum. S. Kryński, [w:] Poeci języka angielskiego, red. H. Krzeczkowski, J.S. Sito, J. Żuławski, t. 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971.
- Wordsworth W., Wiersze napisane w górach, w odległości kilku mil od Opactwa Tintern, podczas powtórnych odwiedzin brzegów rzeki Wye 13 lipca 1798 roku, tłum. Z. Kubiak, [w:] Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego, oprac. Z. Kubiak, Oficyna Literacka, Kraków 1993.
- Wordsworth W., Żonkile, tłum. S. Barańczak, [w:] Od Chaucera do Larkina. 400 nieśmiertelnych wierszy 125 poetów anglojęzycznych z 8 stuleci, Wydawnictwo Znak, Kraków 1993, s. 282.

Monika Coghen **Wędrowki Childe Harolda. Poeta jako pielgrzym na początku XIX w.**

- Beatty B., "Childe Harold's Pilgrimage". Cantos I and II in 1812, "The Byron Journal" 2013, t. 41.2. <https://doi.org/10.3828/bj.2013.16>
- Beatty B., "Don Juan" and Other Poems. A Critical Study, Penguin Books, Harmondsworth 1987.
- mil od opactwa Tintern, podczas powtórnych odwiedzin brzegów rzeki Wye 13 lipca 1798 roku, [w:] Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego, tłum. i red. Z. Kubiak, Noir sur Blanc, Warszawa 2002, s. 172).
- Bone D., Byron, Northcote House Publishers, Horndon-Tavistock-Devon 2000.
- Byron G.G., The Complete Poetical Works, red. J.J. McGann, t. 2: Childe Harold's Pilgrimage, Clarendon Press, Oxford 1980. <https://doi.org/10.1093/actrade/9780198118909.book.1>
- Byron G.G., Do Inezy, [w:] idem, Wiersze i poematy, tłum. C. Norwid, red. J. Żuławski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1961.
- Byron G.G., Listy i pamiętniki, tłum. Z. Kubiak et al., Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1960.
- Byron G.G., Pielgrzymka Czajlda Harolda. Poema Lorda Bajrona, cz. 1 (Pieśń I, II), tłum. Wiktor z Baworowa [W. Baworowski], Lwów 1857.
- Byron G.G., Poezye Lorda Byrona w tłumaczeniu polskim, t. 1: Wędrowki Czajld-Harolda, tłum. M. Budzyński, B.M. Wolff, Petersburg 1857.
- Byron G.G., Wędrowki Childe-Harolda, tłum. A.A.K. [Krajewski], G. Gebethner i Sp., Kraków 1896.
- Byron G.G., Wędrowki Rycerza-Harolda, romanca, tłum. J. Kasproicz, [w:] idem, Poemata, S. Lewental, Warszawa 1895.

Byron G.G., Wybór dzieł, t. 1: Wiersze, poematy, "Wędrowki Czajld Harolda", tłum. J. Kasprówicz et al., red. J. Żułowski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1986.

Coghen M., The Construction of the Romantic Byron. Scotch Reviewers and French Critics, "Świat Tekstów. Rocznik Słupski" 2020, nr 18.

Curran S., Poetic Form and British Romanticism, Oxford University Press, New York 1989.

Dobrzycka I., Kształtowanie się twórczości Byrona, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków 1963.

Duff D., Romanticism and the Uses of Genre, Oxford University Press, Oxford 2009.

<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199572748.001.0001>

Elledge P.W., Byron's Harold at Sea, "Papers on Language & Literature" 1986, t. 22.2.

Elledge P.W., Chasms in Connections. Byron Ending (in) "Childe Harold's Pilgrimage" 1 and 2, [w:] Byron, red. J. Stabler, London - New York 2013. <https://doi.org/10.4324/9781315840987-8>

Fischer H., Romantic Verse Narrative. The History of a Genre, tłum. S. Bollans, Cambridge University Press, Cambridge 1991. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511627521>

Franklin C., Byron. A Literary Life, Macmillan, Basingstoke 2000.

Gleckner R.F., Byron and the Ruins of Paradise, The John Hopkins Press, Baltimore 1967.

Hopps G., Inhabiting a Place beyond "To be or not to be". The Playful Devotions of Byron and Coleridge, "The Coleridge Bulletin" 2005, New Series, t. 25.

Iwaskiewicz B., Kilka uwag o poezji i jej tłumaczach, "Kłosa" 1869, t. 8.186; t. 8.187.

Kalinowska M., Grecja romantyków. Studia nad obrazem Grecji w literaturze romantycznej, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 1994.

King James Bible Online, <http://www.kingjamesbibleonline.org/>, dostęp: 29 X 2021 r.

Kucich G., Keats, Shelley and Romantic Spenserianism, Penn State University Press, University Park, PA 2010.

Leszczyński M., Lutnia szalonego barda. Metaliterackie aspekty poematów dygresyjnych Byrona i Słowackiego, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Toruń 2014.

McGann J.J., Byron and Wordsworth, [w:] idem, Byron and Romanticism, Cambridge University Press, Cambridge 2002. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511484384>

McGann J.J., Fiery Dust. Byron's Poetic Development, University of Chicago Press, Chicago 1968.

McGann J.J., Towards a Literature of Knowledge, Clarendon Press, Oxford 1989.

Martin P.W., Heroism and History. Childe Harold I and II and the Tales, [w:] The Cambridge Companion to Byron, red. D. Bone, Cambridge University Press, Cambridge 2004.

<https://doi.org/10.1017/CCOL0521781469.006>

Martin P.W., Reading "Don Juan" with Bakhtin, [w:] Don Juan, red. N. Wood, Open University Press, Buckingham 1993.

Matuszewski I., Swoi i obcy, wyd. 2, Warszawa 1903.

- Mickiewicz A., Dzieła wszystkie, wydanie sejmowe, t. 16: Rozmowy z Adamem Mickiewiczem, red. S. Pigoń, Warszawa 1933.
- Mickiewicz A., Przemowa tłumacza do Giaura, [w:] idem, Dzieła, t. 2: Poematy, red. W. Floryan, K. Górski, C. Zgorzelski, Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik", Warszawa 1998.
- Modrzewska M., Byron and the Baroque, Peter Lang, Frankfurt am Main 2013.
<https://doi.org/10.3726/978-3-653-02838-6>
- Moore T., Letters and Journals of Lord Byron with Notices of His Life, t. 1, John Murray, London 1830.
- Nellist B., Lyric Presence in Byron from the "Tales" to "Don Juan", [w:] Byron and the Limits of Fiction, red. B. Beatty, V. Newey, Barnes & Noble Books, Totowa, NJ 1988.
- Norwid C.K., [O tłumaczeniach z Byrona], [w:] idem, Pisma wszystkie, red. J.W. Gomulicki, t. 6: Proza, cz. 1, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971.
- Nowy Testament w przekładzie Jakuba Wujka z roku 1593, Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1966.
- Paczkowski C., Chrzęściananie jako "obcy" i "przybysze" na tym świecie, Dzieło biblijne im. Jana Pawła II, Archidiecezja Wrocławska,
http://www.wroclaw.bibliista.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=182:chrzecijanie-jako-obcy-i--przybysze-na-tym-wiecie&catid=28:verbum-cum-musica, dostęp: 19 VII 2016 r.
- Pakowska R., Polskie przekłady poematów Byrona. "Childe Harold" i "Manfred", Kraków 1938.
- Pielgrzym, [hasło w:] Słownik polszczyzny XVI wieku, t. 24, Instytut Badań Literackich, Warszawa 1996.
- Piwińska M., Złe wychowanie, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2005.
- [Przybylski W.] Wacław P., Stanisław Rosołowski. Wspomnienie pośmiertne, "Gazeta Warszawska", 18 X 1855.
- Rawes A., 1816-1817: "Childe Harold III" and "Manfred", [w:] The Cambridge Companion to Byron, red. D. Bone, Cambridge University Press, Cambridge 2004. <https://doi.org/10.1017/CCOL0521781469.008>
- Rawes A., Byron's Poetic Experimentation. Childe Harold, the Tales and the Quest for Comedy, Ashgate, Aldershot-Burlington 2000.
- Rawes A., Childe Harold's Confessional Pilgrimage, [w:] Romanticism and Religion from William Cowper to Wallace Stevens, red. G. Hopps, J. Stabler, Ashgate, Aldershot 2006.
- Shelley P.B., Adonais, [w:] idem, The Major Works, red. Z. Leader, M. O'Neill, Oxford University Press, Oxford 2003.
- Shelley P.B., Adonais, tłum. J. Kasprowicz, Księgarnia H. Altenberga, Warszawa 1907.
- Stabler J., Byron, Poetics and History, Cambridge University Press, Cambridge 2002.
<https://doi.org/10.1017/CBO9780511484490>
- Wiadomość o Lordzie Byronie, "Tygodnik Polski" 1820, t. 1.10.
- Windakiewicz S., Walter Scott i lord Byron w odniesieniu do polskiej poezji romantycznej, G. Gebethner i Sp., Kraków 1914.

Wnuk A., Bajronizm jako jeden z języków polskiego romantyzmu. Polskie adaptacje i modyfikacje, "Świat Tekstów. Rocznik Słupski" 2010, nr 8.

Wordsworth W., Lines written a few miles above Tintern Abbey, [w:] William Wordsworth, red. S. Gill, Oxford University Press, Oxford 1987.

Wordsworth W., Wiersze napisane w górach, w odległości kilku mil od opactwa Tintern, podczas powtórnych odwiedzin brzegów rzeki Wye 13 lipca 1798 roku, [w:] Twarde dno snu. Tradycja romantyczna w poezji języka angielskiego, tłum. i red. Z. Kubiak, Noir sur Blanc, Warszawa 2002.

Zdziechowski M., Byron i jego wiek. Studya porównawczo-literackie, t. 1: Europa Zachodnia, Drukarnia "Czasu" Fr. Kulczyckiego, Kraków 1894.

Marcin Leszczyński **„Wstał z chaosu, wrócił do chaosu”. Byron i katastrofy geologiczne**

Balzac H. de, Jaszczur, tłum. T. Boy-Żeleński, Wolne Lektury, Fundacja Nowoczesna Polska, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/balzac-komedia-ludzka-jaszczur.pdf>, dostęp: 29 II 2020 r.

Buckland A., Novel Science. Fiction and the Invention of Nineteenth-Century Geology, The University of Chicago Press, Chicago-London 2013. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226923635.001.0001>

Byron G.G., Listy i pamiętniki, red. J. Żuławski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1960.

Byron G.G., The Major Works, red. J.J. McGann, Oxford University Press, Oxford 2008.

Byron G.G., Manfred, red. P. Cochran, http://www.newsteadabbeybyronsociety.org/works/downloads/manfred_manuscript.pdf, dostęp: 30 VIII 2021 r.

Byron G.G., Poetical Works, red. F. Page, Oxford University Press, Oxford 1975.

Byron G.G., Wybór dzieł, oprac. J. Żuławski, t. 1-3, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1986.

Cohen C., The Fate of the Mammoth. Fossils, Myth, and History, tłum. W. Rodarmor, The University of Chicago Press, Chicago 2002.

Emerson R.W., History, [w:] idem, Selected Essays, Lectures, and Poems, red. R.D. Richardson, Bantam Dell, New York 2007.

Furniss T., A Romantic Geology. James Hutton's 1788 "Theory of the Earth", "Romanticism" 2010, nr 16.3. <https://doi.org/10.3366/rom.2010.0105>

Heringman N., Romantic Rocks, Aesthetic Geology, Cornell University Press, Ithaca-London 2004.

Lefevere A., Translation, Rewriting, and the Manipulation of Literary Fame, Routledge, London - New York 2017. <https://doi.org/10.4324/9781315458496>

Leszczyński M., Profesora Lucyfera wykłady o paleontologii i kosmologii. "Kain" Lorda Byrona, "Wiek XIX" 2013, R. 6 (48).

Lyell C., Principles of Geology, t. 1, London 1830. <https://doi.org/10.2307/30058100>

O'Connor R., *Byron's Afterlife and the Emancipation of Geology*, [w:] *Liberty and Poetic Licence. New Essays on Byron*, red. B. Beatty, T. Howe, Ch. Robinson, Liverpool University Press, Liverpool 2008.
<https://doi.org/10.5949/liverpool/9780853235897.003.0012>

O'Connor R., *The Earth on Show. Fossils and the Poetics of Popular Science, 1802-1856*, The University of Chicago Press, Chicago-London 2007. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226616704.001.0001>

O'Connor R., *Hyena-Hunting and Byron-Bashing in the Old North. William Buckland, Geological Verse and the Radical Threat*, [w:] *Uncommon Contexts. Encounters Between Science and Literature, 1800-1914*, red. B. Marsden, H. Hutchinson, R. O'Connor, Pickering & Chatto, London 2013.

Rudwick M., *Bursting the Limits of Time. The Reconstruction of Geohistory in the Age of Revolution*, The University of Chicago Press, Chicago-London 2005.

<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226731148.001.0001>

Rudwick M., *Georges Cuvier, Fossil Bones, and Geological Catastrophes. New Translations and Interpretations of the Primary Texts*, The University of Chicago Press, Chicago-London 1997.

<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226731087.001.0001>

The Search for Explanation. Studies in Natural Science, red. W.C. Blinn, t. 3, Michigan State University Press, East Lansing 1968.

Małgorzata Łuczyńska-Hołdys Doświadczając obcego świata – groteska w poezji Johna Keatsa i Percy'ego Bysshe Shelleya

Bachtin M., *Rabelais and His World*, tłum. H. Iswolsky, University of Indiana Press, Bloomington 1984.

Binias S., *Symbol and Symptom. The Femme Fatale in English Poetry of the 19th Century and Feminist Criticism*, Universitätsverlag Winter, Heidelberg 2007.

Buryła S., *Nobilitacja groteski*, "Teksty Drugie" 2006, nr 4.

Chambers J., "For Love's Sake". *Lamia and Burton's Love Melancholy*, "Studies in English Literature, 1500-1900" 1982, nr 22.4. <https://doi.org/10.2307/450181>

Connelly F., *The Grotesque in Western Art and Culture. The Image at Play*, Cambridge University Press, Cambridge 2014.

Gałyż K., *O pojęciu groteski*, "Sztuka i Filozofia" 1997, nr 14.

Gillum M., "Great God, What They Got in That Wagon?" *Grotesque Intrusions in "As I Lay Dying"*, [w:] *The Grotesque*, red. H. Bloom, B. Hobby, Bloom's Literary Criticism, New York 2009.

Głowiński M., *Groteska jako kategoria estetyczna*, [w:] *Groteska*, red. M. Głowiński, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2003.

Harpham G., *The Grotesque. First Principles*, "The Journal of Aesthetics and Art Criticism" 1976, nr 34.4. <https://doi.org/10.2307/430580>

Heffernan J.A.W., *Ekphrasis and Representation*, "New Literary History" 1991, nr 22.2.
<https://doi.org/10.2307/469040>

- Kayser W., Próby określenia istoty groteskowości, [w:] Groteska, red. M. Głowiński, słowo/obraz terytoria, Gdańsk 2003.
- Keats J., Isabella; or, the Pot of Basil, [w:] idem, The Complete Poems, red. M. Allott, Longman, London 1970.
- Keats J., Lamia, tłum. Z. Kierszys, [w:] idem, Poezje wybrane, red. J. Żuławski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1962.
- Łuczyńska-Hołodys M., Keats, the Grotesque and the Victorian Visual Imagination: "Isabella; or the Pot of Basil", [w:] Romantic Dialogues and Afterlives, red. M. Coghen, A. Paluchowska-Messing, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2020.
- Łuczyńska-Hołodys, M., The Written and the Visual: Representations of Women in English Nineteenth-Century Poetry and Art, Vandenhoeck & Ruprecht UniPress, Göttingen 2021.
<https://doi.org/10.14220/9783737012539>
- Majerek R., Karnawalizacja, groteska, ironia - strategie prezentacji problemów transformacji po 1989 roku w "Rivers of Babylon" Petra Pišťanka i "Barbarze Radziwiłłównie z Jaworzna Szczakowej" Michała Witkowskiego, "Kontakty" 2020, nr 18.
- Montaigne M. de, Próby, tłum. T. Boy-Żeleński, Wolne Lektury, Fundacja Nowoczesna Polska, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/proby.pdf>, dostęp: 21 X 2021 r.
- Morton T., Receptions, [w:] The Cambridge Companion to Shelley, red. T. Morton, Cambridge University Press, Cambridge 2006. <https://doi.org/10.1017/CCOL0521826047>
- Mullan J., An introduction to "The Masque of Anarchy", British Library, <https://www.bl.uk/romantics-and-victorians/articles/an-introduction-to-the-masque-of-anarchy>, dostęp: 25 XI 2020 r.
- Paley M., Apocalitics. Allusion and Structure in Shelley's "Mask of Anarchy", "Huntington Library Quarterly" 1991, nr 54.2. <https://doi.org/10.2307/3817106>
- Russo M. The Female Grotesque. Risk, Excess and Modernity, Routledge, New York - London 1995.
- Shelley P.B., The Mask of Anarchy, [w:] The Selected Poetry and Prose of Shelley, red. B. Woodcock, wyd. 2, Wordsworth Editions Limited, Ware, Hertfordshire 2002.
- Shelley P.B., On the Medusa of Leonardo da Vinci in Florentine Gallery, [w:] idem, Selected Poetry, red. N. Rogers, Oxford University Press, London 1968.
- Shelley P.B., Ozymandias, tłum. A. Asnyk, [w:] idem, Poezje wybrane, red. J. Żuławski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1961.
- Sitterson J.C., "Platonic Shades" in Keats's "Lamia", "The Journal of English and Germanic Philology" 1984, nr 83.2.
- Słownik terminów literackich, red. J. Sławiński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 2002.
- Sokół L., O pojęciu groteski, "Przegląd Humanistyczny" 1971, nr 15.
- Wołk M., Groteska - antropologicznie, recenzja: K. Mojsak, Groteska w polskiej prozie narracyjnej 1945-1968, Warszawa 2014, "Pamiętnik Literacki" 2018, nr 2. <https://doi.org/10.18318/pl.2018.2.13>

Jacek Wiśniewski **Religia pól. John Clare jako poeta ekologiczny**

Barrell J., *The Idea of Landscape and the Sense of Place, 1730-1840. An Approach to the Poetry of John Clare*, Cambridge University Press, Cambridge 1972.

Bloomfield R., *The Farmer's Boy. A Rural Poem*, Dodo Press, Gloucester 2008.

Burns R., *Do myszy (Z okazji zniszczenia jej nory przy orce w listopadzie 1785)*, tłum. S. Barańczak, "Zeszyty Literackie" 1991, nr 36.

Chaucer G., *Prolog do Opowieści kanterberyjskich*, tłum. H. Pręczkowska, [w:] *Poeci języka angielskiego*, red. H. Krzeczkowski, J.S. Sito, J. Żuławski, t. 1, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1969.

Clare J., *The Letters of John Clare*, red. M. Storey, Clarendon Press, Oxford 1985.

<https://doi.org/10.1093/oseo/instance.00078293>

Clare J., *Major Works, including sections from "The Shepherd's Calendar"*, red. E. Robinson, D. Powell, Oxford University Press, Oxford 2004.

Clare J., *Poems of the Middle Period 1822-1837*, red. E. Robinson, D. Powell, P.M.S. Dawson, t. 5, Clarendon Press, Oxford 2003.

Clare. *The Critical Heritage (The Critical Heritage Series)*, red. M. Storey, Routledge and Kegan Paul, London-Boston 1973.

The Ecocriticism Reader. Landmarks in Literary Ecology, red. Ch. Glotfelty, H. Fromm, University of Georgia Press, London 1996.

Emerson R.W., *The Method of Nature*, [w:] *The American Transcendentalists. Their Prose and Poetry*, red. P. Miller, Doubleday Anchor Books, New York 1957.

Encyklopedia Powszechna, red. S. Orgelbrand, Warszawa 1866.

Fiedorczuk J., *Bliskie kraje, Marginesy*, Warszawa 2016.

Gaul M., *Clare and "the Dark System"*, [w:] *John Clare in Context*, red. H. Haughton, A. Phillips, G. Summerfield, Cambridge University Press, Cambridge 1994.

Glotfelty Ch., *Introduction*, [w:] *The Ecocriticism Reader. Landmarks in Literary Ecology*, red. Ch. Glotfelty, H. Fromm, University of Georgia Press, London 1996.

Goodridge J., *Poor Clare*, <http://human.ntu.ac.uk/clare>, dostęp: 13 IX 2019 r.

Heaney S., *John Clare's Prog*, [w:] *The Redress of Poetry. Oxford Lectures*, Faber and Faber, London-Boston 1995.

John Clare by Himself, red. E. Robinson, D. Powell, Carcanet Press, Manchester 2002.

Keats J., *Czemu się dzisiaj w nocy śmiałem? Nie odpowie*, [w:] *idem, 33 Wiersze*, tłum. i red. S. Barańczak, Wydawnictwo Znak, Kraków 1997.

Machej Z., *Dlaczego Clare, "Literatura na Świecie"* 2012, nr 9/10.

Mahood M.M., *Poet as Botanist*, Cambridge University Press, Cambridge 2008.

<https://doi.org/10.1017/CBO9780511485435>

McEathron S., Wordsworth, "Lyrical Ballads", and the Problem of Peasant Poetry, "Nineteenth-Century Literature" 1999, nr 54.1. <https://doi.org/10.2307/2902995>

Poeci języka angielskiego, red. H. Krzeczkowski, J.S. Sito, J. Żuławski, t. 1-2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1969-1971.

Sales R., John Clare. A Literary Life, Palgrave Macmillan, Houndmills - New York 2002. <https://doi.org/10.1057/9781403990280>

Symons A., Introduction, [w:] J. Clare, Poems, red. A. Symons, H. Frowde, London 1908.

Thomas E., John Clare, [w:] A Language Not to Be Betrayed. Selected Prose of Edward Thomas, red. E. Longley, Persea Books, New York 1981.

Wordsworth W., Preface, [w:] W. Wordsworth, S.T. Coleridge, Lyrical Ballads: 1798 and 1802, Oxford University Press, Oxford 2013. <https://doi.org/10.4324/9780203823613>

Magdalena Ozarska Dorothy Wordsworth i zwierzęta. O dziennikach z Alfoxden i Grasmere z perspektywy Human-Animal Studies

Bellanca M.E., Daybooks of Discovery. Nature Diaries in Britain, 1770-1870, University of Virginia Press, Charlottesville-London 2007.

Berger J., Why Look at Animals?, [w:] idem, About Looking, Vintage Books, New York 1992.

Blaisdell J.D., A Most Convenient Relationship. The Rise of the Cat as a Valued Companion Animal, "Between the Species. An Online Journal for the Study of Philosophy and Animals" 1993, nr 9.4. <https://doi.org/10.15368/bts.1993v9n4.6>

Blodgett H., Centuries of Female Days. English Women's Private Diaries, Rutgers University Press, New Brunswick, NJ 1988.

British Women Poets of the Romantic Era. An Anthology, red. P.R. Feldman, Johns Hopkins University Press, Baltimore 1997.

Crangle S., "Regularly Irregular... Dashing Water". Navigating the Stream of Consciousness in Wordsworth's The Grasmere Journals, "Journal of Narrative Theory" 2004, nr 34.2. <https://doi.org/10.1353/jnt.2004.0009>

Healey N., Dorothy Wordsworth and Hartley Coleridge. The Poetics of Relationship, Palgrave Macmillan, London 2012. <https://doi.org/10.1057/9780230391796>

Heinzelman K., The Cult of Domesticity. Dorothy and William Wordsworth at Grasmere, [w:] Romanticism and Feminism, red. A.K. Mellor, Indiana University Press, Bloomington-Indianapolis 1988.

Heymans P., Animality in British Romanticism. The Aesthetics of Species, Routledge, New York - London 2012. <https://doi.org/10.4324/9780203114865>

Homans M., Women Writers and Poetic Identity. Dorothy Wordsworth, Emily Brontë, and Emily Dickinson, Princeton University Press, Princeton, NJ 1980.

Karremann I., Human/Animal Relations in Romantic Poetry, "European Journal of English Studies" 2015, nr 19.1. <https://doi.org/10.1080/13825577.2015.1004920>

- Kenyon Jones C., *British Romanticism and Animals*, "Literature Compass" 2009, nr 6.1. <https://doi.org/10.1111/j.1741-4113.2008.00597.x>
- Kenyon Jones C., "Kindred Brutes". *Approaches to Animals in Romantic-Period Writing*, with Special Reference to Byron, rozprawa doktorska, University of London, London 1999.
- Levin S.M., *Dorothy Wordsworth and Romanticism*, Rutgers State University, New Brunswick - London 1987.
- McKusick J.C., *Green Writing. Romanticism and Ecology*, St. Martin's Press, New York 2000. <https://doi.org/10.1057/9780312299514>
- Mabey R., *The Cabaret of Plants. Botany and the Imagination*, Profile Books, London 2015.
- Morton T., *Food Studies in the Romantic Period. (S)mashing History*, "Romanticism" 2006, nr 12.1. <https://doi.org/10.3366/rom.2006.12.1.1>
- Morton T., Joseph Ritson, Percy Shelley and the Making of Romantic Vegetarianism, "Romanticism" 2006, nr 12.1. <https://doi.org/10.3366/rom.2006.12.1.52>
- Newlyn L., *William and Dorothy Wordsworth. "All in Each Other"*, Oxford University Press, Oxford 2013.
- Oerlemans O.D., "The meanest thing that feels". *Anthropomorphizing Animals in Romanticism*, "Mosaic. A Journal for the Interdisciplinary Study of Literature" 2004, nr 27.1.
- Perkins D., *Romanticism and Animal Rights*, Cambridge University Press, Cambridge 2003. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511484421>
- Pick A., *Creaturely Poetics. Animality and Vulnerability in Literature and Film*, Columbia University Press, New York 2011.
- Poeci języka angielskiego, red. H. Krzeczkowski, J.S. Sito, J. Żuławski, t. 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971.
- Ritvo H., *At the Edge of the Garden. Nature and Domestication in Eighteenth- and Nineteenth-Century Britain*, "Huntington Library Quarterly" 1992, nr 55.3. <https://doi.org/10.2307/3817683>
- Seeber B.K., *Jane Austen and Animals*, Ashgate, Abingdon - New York 2013.
- Selincourt E. de, Introduction, [w:] *Journals of Dorothy Wordsworth*, red. E. de Selincourt, t. 1-2, Archon Books, London 1970.
- Tague I.H., *Animal Companions. Pets and Social Change in Eighteenth-Century Britain*, Pennsylvania State University Press, University Park, PA 2015. <https://doi.org/10.1515/9780271067445>
- Tague I.H., *Dead Pets. Satire and Sentiment in British Elegies and Epitaphs for Animals*, "Eighteenth-Century Studies" 2008, nr 41.3. <https://doi.org/10.1353/ecs.2008.0024>
- Weiger S., "A love for things that have no feeling". *Dorothy Wordsworth's Significant Others*, "European Romantic Review" 2012, nr 23.6. <https://doi.org/10.1080/10509585.2012.728827>
- Wolfson S.J., *Romantic Interactions. Social Being and the Turns of Literary Action*, Johns Hopkins University Press, Baltimore 2010.

Woof P., Introduction and Notes, [w:] Dorothy Wordsworth. The Grasmere and Alfoxden Journals, red. P. Woof, Oxford University Press, Oxford 2002.

Wordsworth D., The Grasmere and Alfoxden Journals, red. P. Woof, Oxford University Press, Oxford 2002.

Wordsworth W., Selected Poems, red. J.O. Hayden, Penguin Books, Harmondsworth 1994.

Anna Paluchowska-Messing Frances Burney – krótka historia powieściopisarki, która spóźniła się na romantyzm

Burney F., Camilla [1796], red. E.A. Bloom, L.D. Bloom, Oxford University Press, Oxford 1999.

Burney F., Cecilia [1782], red. P. Sabor, M.A. Doody, Oxford University Press, Oxford 2008.
<https://doi.org/10.1093/owc/9780199552382.001.0001>

Burney F., The Complete Plays of Frances Burney, red. P. Sabor, S. Cooke, G. Sill, McGill-Queen's University Press, Montreal 1995.

Burney F., Early Journals and Letters of Frances Burney, red. L.E. Troide, S. Cooke, t. 3, Clarendon Press, Oxford 1994.

Burney F., Evelina [1778], red. M.A. Doody, Penguin, London - New York 1994.

Burney F., The Wanderer; or, Female Difficulties [1814], red. M.A. Doody, R.L. Mack, P. Sabor, Oxford University Press, Oxford 1991.

Campbell G., How to Read Like a Gentleman. Burney's Instructions to Her Critics in "Evelina", "English Literary History" 1990, t. 57.3. <https://doi.org/10.2307/2873234>

Croker J.W., Review of The Wanderer; or, Female Difficulties, "The Quarterly Review" 1814, nr 11.

Doody M.A., Frances Burney. The Life in the Works, Cambridge University Press, Cambridge 1988.

Epstein J., The Iron Pen. Frances Burney and the Politics of Women's Writing, The University of Wisconsin Press, Madison 1989.

Hazlitt W., Review of "The Wanderer; or, Female Difficulties", "Edinburgh Review" 1815, nr 24.

Jauss H.R., Historia literatury jako wyzwanie rzucone nauce o literaturze, tłum. R. Handke, "Pamiętnik Literacki" 1972, nr 63.4.

Macaulay T.B., Madame d'Arblay, [w:] idem, Critical and Historical Essays, Contributed to "The Edinburgh Review", t. 3, Edinburgh 1843.

McKeon M., The Origins of The English Novel, The John Hopkins University Press, Baltimore 1988.

Newton J., Women, Power and Subversion. Social Strategies in British Fiction, 1778-1860, Routledge, London 2013.

Paluchowska-Messing A., Frances Burney and Her Readers. The Negotiated Image, Peter Lang, Bren 2020. <https://doi.org/10.3726/b16928>

Parisian C.N., Frances Burney's "Cecilia". A Publishing History, Routledge, London 2016.
<https://doi.org/10.4324/9781315582979>

Saggini F., *Backstage in the Novel. Frances Burney and the Theater Arts*, University of Virginia Press, Charlottesville 2012.

Saintsbury G., *The English Novel*, J.M. Dent & Sons Ltd., London 1924.

Siskin C., *The Work of Writing. Literature and Social Change in Britain, 1700-1830*, The John Hopkins University Press, Baltimore 1998.

Todd J., *Gender, Art and Death*, Polity Press, Cambridge 1993.

Wollstonecraft M., *The Collected Letters*, red. J. Todd, Penguin, London - New York 2004.

Wollstonecraft M., *A Short Residence in Sweden, Norway and Denmark*, Penguin, London - New York 1987.

Wollstonecraft M., *Wołanie o prawa kobiety*, tłum. E. Bodal et al., Wydawnictwo Mamaniana, Warszawa 2011.

Woolf V., *A Room of One's Own* [1929], Wordsworth Classics, Ware 2012.

Wordsworth W., *The Female Vagrant*, [w:] *Romanticism. An Anthology*, red. D. Wu, Blackwell, Oxford 1994.

Wordsworth W., *The Prelude*, [w:] *Romanticism. An Anthology*, red. D. Wu, Blackwell, Oxford 1994.

Jacek Mydla *Sympatia i groza w dramatach gotyckich Joanny Baillie*

Baillie J., *The Collected Letters of Joanna Baillie*, red. S.J. Bailey, Fairleigh Dickinson University Press, Madison 2009.

Baillie J., *Plays on the Passions*, red. P. Duthie, Broadview Literary Texts, Letchworth 2001.

Baillie J., *Six Gothic Dramas*, red. C.A. Colón, Valancourt Books, Chicago 2007.

Baillie J., *To the Reader* [przedmowa do tomu 3 *A Series of Plays z 1812 r.*], [w:] *The Broadview Anthology of Romantic Drama*, red. J.N. Cox, M. Gamer, Broadview, Peterborough 2003.

Carlson J.A., *Baillie's "Orra". Shrinking in Fear*, [w:] *Joanna Baillie, Romantic Dramatist. Critical Essays*, red. T.C. Crochunis, Routledge, London - New York 2004. <https://doi.org/10.4324/9780203504451-12>

Clerly E.J., *Women's Gothic. From Clara Reeve to Mary Shelley*, Northcote House Publishers, Devon 2000.

Duthie P., *Introduction*, [w:] J. Baillie, *Plays on the Passions*, red. P. Duthie, Broadview Literary Texts, Letchworth 2001.

Evans B., *Gothic Drama from Walpole to Shelley*, University of California Press, Berkeley - Los Angeles 1947. <https://doi.org/10.1525/9780520326903>

Gamer M., *National Supernaturalism. Joanna Baillie, Germany, and the Gothic Drama*, "Theatre Survey" 1997, nr 38. <https://doi.org/10.1017/S0040557400002076>

Hume D., *Traktat o naturze ludzkiej*, tłum. C. Znamierowski, Fundacja Aletheia, Warszawa 2005.

Judson B., "Sympathetic Curiosity". The Theater of Joanna Baillie, "Tulsa Studies in Women's Literature" 2006, nr 25.1.

Know Thyself, https://en.wikipedia.org/wiki/Know_thyself, dostęp: 16 II 2020 r.

Monsam A., A Vivisecting Dramatist. The Anatomy of Theater in Joanna Baillie's "Introductory Discourse" and De Monfort, "European Romantic Review" 2017, nr 28.6.

<https://doi.org/10.1080/10509585.2017.1388798>

Mydła J., Mowa ciała - ciało mowy. Język sceniczny w koncepcji Joanny Baillie, [w:] Znaki, tropy, mgławice. Księga pamiątkowa w sześćdziesiątą rocznicę urodzin Profesora Wojciecha Kalagi, red. L. Dron, J. Mydła, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009.

Myers V., Baillie's Theatre of Cruelty, [w:] Joanna Baillie, Romantic Dramatist. Critical Essays, red. T.C. Crochunis, Routledge, London 2004. <https://doi.org/10.4324/9780203504451-6>

Pope A., Essay on Man, H. Frowde, London, 1892.

Pope A., Wiersz o człowieku, tłum. L. Kamiński, Warszawa 1816,

https://books.google.pl/books?id=vqRYAAAcAAJ&hl=pl&source=gbs_navlinks_s, dostęp: 25 II 2020 r.

Pyka M., O uczuciach, wartościach i sympatii. David Hume i Max Scheler, Universitas, Kraków 1999.

The Scottish Enlightenment. An Anthology, red. A. Broadie, Canongate Classics, Edinburgh 1997.

Seven Gothic Dramas 1789-1825, red. J. Cox, Ohio State University Press, Columbus 1992.

Slagle J.B., Joanna Baillie, a Literary Life, Associated University Presses, London 2002.

Smith A., Teoria uczuć moralnych, tłum. D. Petsch, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1989.

Smith A., The Theory of Moral Sentiments, Cambridge University Press, Cambridge 2002.

<https://doi.org/10.1017/CBO9780511800153>

Szekspir W., Hamlet, tłum. J. Paszkowski, Wydawnictwo Greg, Kraków 2014.

Trzeciak K., Żyjąc z duchami, "Czas Kultury" 2015, <http://czaskultury.pl/czytanki/widmontologia/>, dostęp: 22 II 2020 r.

Whalen M.M., The Suffering Stage. Joanna Baillie, Spectacle, and Sympathetic Education, "European Romantic Review" 2013, nr 24.6. <https://doi.org/10.1080/10509585.2013.845981>

Mirosława Modrzewska Robert Burns w kulturze globalnej. Perspektywa polska

Bold A.N., A Burns Companion, Macmillan, Basingstoke - London 1991. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-21165-4>

Bujnicki T., Poezja rewolucyjna, [w:] Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowska, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1994.

Burns R., The Complete Poems and Songs of Robert Burns, red. J.A. Mackay, Alloway Publishing Ltd., Ayrshire 2011.

- Burns R., *The Complete Poems and Songs of Robert Burns*, Waverley Books, Glasgow 2011.
- Burns R., *Epitafia, lamentsy i wiersze*, tłum. K.W. Kuczyński, Oficyna Poetów i Malarzy, Londyn 1999.
- Burns R., *Wiersze wybrane*, tłum. K.W. Kuczyński, Oficyna Poetów i Malarzy, Londyn 1998.
- Byron G.G., *Don Juan, Canto XVII*,
https://petercochran.files.wordpress.com/2009/03/don_juan_canto_17.pdf, dostęp: 30 X 2021 r.
- Davis L., *Burns and Transnational Culture*, [w:] *The Edinburgh Companion to Robert Burns*, red. G. Carruthers, Edinburgh University Press, Edinburgh 2009. <https://doi.org/10.1515/9780748636501-016>
- Dobrzycka I., *Kształtowanie się twórczości Byrona. Bohater bajroniczny a zagadnienie narodowe*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków 1963.
- Duncan I., *Edinburgh and Lowland Scotland*, [w:] *The Cambridge History of English Romantic Literature*, red. J. Chandler, Cambridge University Press, Cambridge 2009.
<https://doi.org/10.1017/CHOL9780521790079.008>
- The Edinburgh Companion to Robert Burns*, red. G. Carruthers, Edinburgh University Press, Edinburgh 2009.
- Ferguson F., Holmes A.R., *Revisiting Robert Burns and Ulster. Literature, Religion and Politics, c. 1770-1920*, Four Courts Press Ltd., Dublin 2009.
- Gumkowski M., *Poezja*, [w:] *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowa, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1994.
- Hebda J.R.S., *Liryki miłosne / Robert Burns. Zmartwychwstanie. Wiersze wybrane 1988-1990*, Oficyna Poetów i Malarzy, Londyn 1990.
- Hebda J.R.S., *Pożegnania / Robert Burns*, Caldra House, Hove 1997.
- Hebda J.R.S., *Refreny. Wiersze wybrane 1981-1984*, Oficyna Poetów i Malarzy, Londyn 1985.
- Hebda J.R.S., *Robert Burns. In memoriam*, Caldra House, Hove 1992.
- Hebda J.R.S., *Śpiew łabędzi. Wiersze wybrane 1982-1987*, Oficyna Poetów i Malarzy, Londyn 1988.
- Hebda J.R.S., *Zaledwie wczoraj. Wiersze i pieśni*, Caldra House, Hove 1995.
- Hebda J.R.S., Winek E.M., *Wachlarz wierszy "Szóstki". Polskości i ludzkości przez gwiazdy i poezję*, Nakładem Szóstki Poetyckiej, Londyn 1980.
- Kasprowicz J., *Poeci angielscy*, Warszawa 1907.
- Kidd C., *Burns and Politics*, [w:] *The Edinburgh Companion to Robert Burns*, red. G. Carruthers, Edinburgh University Press, Edinburgh 2009.
- Korzeniowska A., *Translating Scotland. Nation and Identity*, Universitas Varsoviensis, Warszawa 2008.
- Kozielek G., *Niemiecko-polskie związki literackie*, [w:] *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowa, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1994.

- Krajewska W., Angielsko-polskie związki literackie [w:] Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowa, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1994.
- McCue K., Rycroft M., The Reception of Robert Burns in Music, [w:] The Reception of Robert Burns in Europe, red. M. Pittock, Bloomsbury, London - New Delhi - New York - Sydney 2014.
- McGinty J.W., Robert Burns and Religion, Ashgate Publishing Company, Aldershot-Burlington, 2003.
- Modrzewska M., Byron, Burns and the Baroque, "Byron Journal" 2011, nr 39.2.
<https://doi.org/10.3828/bj.2011.15>
- Modrzewska M., The Reception of Robert Burns in Poland, [w:] The Reception of Robert Burns in Europe, red. M. Pittock, Bloomsbury, London - New Delhi - New York - Sydney 2014.
- Pietrkiewicz J., Antologia liryki angielskiej 1300-1950, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1987.
- Pittock M., Introduction: Global Burns, [w:] Robert Burns in Global Culture, red. M. Pittock, Bucknell University Press, Lewisburg 2011.
- Pittock M., Introduction: "The mair they talk, I am kend the better". Burns and Europe, [w:] The Reception of Robert Burns in Europe, red. M. Pittock, Bloomsbury, London - New Delhi - New York - Sydney 2014.
- Poeci języka angielskiego, red. H. Krzeczkowski, J.S. Sito, J. Żuławski, t. 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1971.
- The Reception of Robert Burns in Europe, red. M. Pittock, Bloomsbury, London - New Delhi - New York - Sydney 2014.
- Reitemeier F., Rycroft M., The Reception of Robert Burns in Music, [w:] The Reception of Robert Burns in Europe, Bloomsbury, London - New Delhi - New York - Sydney 2014.
- Robert Burns in Global Culture, red. M. Pittock, Bucknell University Press, Lewisburg 2011.
- Robert Burns. Z wierszy szkockich, tłum. L. Marjańska, Z. Kierszys, S. Kryński, red. i wstęp S. Kryński, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1956.
- Sandrock K., Robert Burns, Selected Poetry (1791-1795), [w:] Handbook of British Romanticism, red. R. Haekel, Walter de Gruyter, Berlin-Boston 2017. <https://doi.org/10.1515/9783110376692-014>
- Sienkiewicz K., Dziennik podróży po Anglii 1820-1821, red. B. Horodyski, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 2007.
- Simpson K., Burns and the Rhetoric of Narrative, [w:] The Edinburgh Companion to Robert Burns, red. G. Carruthers, Edinburgh University Press, Edinburgh 2009. <https://doi.org/10.1515/9780748636501-007>
- Tomaszewski M., Muzyka i literatura, [w:] Słownik literatury polskiej XIX wieku, red. J. Bachórz, A. Kowalczykowa, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1994.
- Zabieglik S., Historia Szkocji, Wydawnictwo DJ, Gdańsk 2000.
- Zabieglik S., O pojęciu szkockiego Oświecenia, "Zeszyty Naukowe Politechniki Gdańskiej" 1995, nr 511, Filozofia I.